

som man maaffte heller ikke vil gaae fri for ved Lovforslaget. Naar der nemlig er færre Penge at ublaane, end der er Søgere om at faae Laan — og det er hyppigt Tilfældet — saa fristes de, der ville have saadanne, let til at byde Noget for at faae dem, og da de ikke kunne byde en høiere Rente til de Umhyndige, eller give disse Fordelen af slige Tilbud, komme de let til at tilbyde Noget til dem, der hovedsagelig have det i deres Magt at ublaane Midlerne. Det er en Misbrug, der ikke sjældent har fundet Sted, og den har igjen avlet en anden af en meget værre Natur, thi jo flere den Sikkerhed er, man kan stille, desto Mere vil man byde for at faae Laan, og der- ved er man kommen til at modtage mange „Søbal'er“ for alle disse flette Laan, der ere af samme Besskaffenhed som Laanet i det Søbal, vi Alle kjende; de have skaffet de Umhyndige af med en Deel Penge og bragt en Misfor- nøielse tilveie, der hyppigt har gjort sig gjæl- dende. Jeg maa imidlertid bede fastholdt, at det dog egentlig ikke er det, der, som den ære- de sibste Taler troede, har ledet til, at man vil forandre Overformynderisystemet; thi naar er man kommen til denne Beslutning? Da man troede, at det for Retsomordningens Skyld var nødvendigt at befrie Retsbetjentene for deres Arbeide i denne Henseende. Jeg troer ikke, at Noget vil nægte, at dette er Hovedgrunden, der har bragt dette Forslag frem i dette Die- blik, men just fordi det er en sjælv og side- ordnet Grund, kan den ogsaa let have ført ind paa en feilagtig og vrang Veie. De Retsbe- tjente, der blive tilbage som Dommere, kunde efter min Mening langt bedre blive ved at være Tilshynsværger og at besørge disse For- retninger, end de kunne være Handelsmænd ved Auktioner, Skifteforvaltere etc., thi dette er Noget, som er mindre velstillet til at ud- gjøre en Deel af en Dommers Funktion end det at have hiint vigtige Tilshyn, der ogsaa i alle Lande har været henlagt til Domstolene og Retsbetjentene. At man først er kommen til at gjøre dette Skridt af en saa aldeles side- ordnet Grund, at man har beholdt tilbage for Retsbetjentene, hvad der aabenbart ikke burde være hos dem, medens man har studdt det fra dem, der burde være hos dem, troer jeg er en

Feil; thi det er efter min Mening en Feil, at man ikke ved Alt, hvad der angaaer de Umhy- diges Midler, saameget som muligt holder et stadigt Tilshyn vedlige. Jeg gaaer ikke ud fra, at Familien eller de nærmeste Efterladte skulle have en naturlig Ret til et Bærgemaal af denne Natur — de kunne snarere have en naturlig Ret til et kristeligt end til et pekuniært Bærgemaal — men naar man i det Hele vil haandhave Familiens Frihed i Staten — og Staten skal hvile paa den, som den jo gjør i dette Dieblik — saa kræves der, at Hovedet for Familien er berettiget til i levende Live at bestemme Forvaltningen af de Midler, han efterlader sine Børn; at det ikke er Tilfældet, er den Feil, der bestod under det tidligere Overformynderivæsen, og som man vil fastholde her. Feilen ligger ikke saameget deri, at Staten har blandet sig i Sagen og har stillet sig som hovedsagelig Bærge, men deri, at den har gjort det tiltrods for Faderens Villie, at den har stillet sig mellem Familiens Hoved og Børnernes Forsørgelse; det skulde Staten ikke have gjort. Naar et saadant Institut kun traadte frem og omfattede de Formuer, over hvilke Faderen, før han døde, eller den be- rettigede Arvelader, ikke havde bestemt Noget, saaledes at det skete ved en Slags taus Fri- villighed; saa var det mere ligegyldigt, under hvilken Form det skete; men naar man nu gaaer til at rette den her behandlede Side af Sagen, og dog bliver ved at fastholde, hvad der efter min Mening er det Urette, nemlig Statens Indblanding i Familiens Forhold, i Faderens og Moderens Rettigheder over Formuen, hvor det slet ikke behøves, saa er det en Feil. Naar man siger, at Staten dog maa have Tilshyn med de Umhyndige, saa svarer jeg: Ja, naar det er et Tilshyn paa anden Haand, et Tilshyn med, at de, til hvem Faderen har betroet Forvaltningen af Børnernes Formue, gjøre hvad de skulle; men ved umiddelbart at blande Staten ind i Sagen, berøver man sig det egentlige Tilshyn, der skulde være tilstede. Jeg behøver slet ikke at fægte for denne Betragtning, efterfom det i selve Moti- verne er anerkjendt med rene Ord, at det Principmæssige i Sagen vilde være en Bærgbestyrelse. Der staaer nemlig: „Fra